

A Nemzetközi Kódex Kérdések és válaszok egészségügyi dolgozók számára

Sokan bizonytalanok benne, hogy mi is az Anyatejet helyettesítő anyagok forgalmazásának nemzetközi kódexe, és azt sem tudja mindenki, hogy a Kódex elvei milyen tevékenységet követelnek meg. Az itt következők segítenek megválaszolni az egészségügyi dolgozók által feltett leggyakoribb kérdéseket.

1. Mi a Kódex?

A Kódex a WHO és az UNICEF által megfogalmazott nemzetközi ajánlás, melyet az Egészségügyi Világszervelet (WHA) 1981-ben elfogadott.

2. Mi a Kódex célja?

A Kódex arra törekszik, hogy megvédje és támogassa a szoptatást azáltal, hogy felszámolja az anyatejet helyettesítő anyagok nem megfelelő forgalmazását és elosztását.

3. Miért van szükség a Kódexre?

Világszerte az a tapasztalat, hogy a csecsemőtáplálási cikkek kereskedelmi propagandája negatív hatással van a szoptatás elterjedésére és időtartamára. A Kódex célja, hogy megszüntesse azt a marketing gyakorlatot, amely hátráltatja a szoptatást.

4. Mely országok szavaztak a Kódex mellett?

1981-ben a WHA 119 tagországa közül az USA kivételével minden ország támogatta a javaslat elfogadását. (Magyarország képviselője is a Kódexre szavazott.)

5. Csak egy Kódex létezik?

Igen, bár számos ország bevezetett nemzeti törvényeket, vagy kifejlesztette a saját szabályzatát, amely nagyrészt a Nemzetközi Kódexen alapul. (A legjobb módszer magát a Kódexet törvénybe iktatni.)

6. Mely termékekkel foglalkozik a Kódex?

Minden termékkel, amelyet az anyatej, a szoptatás helyettesítésének céljából hoznak forgalomba. Ide tartoznak a tápszerek, más tejek, bébiételek és bébi-italok. A cumik és cumisüvegek szintén a Kódex hatálya alá tartoznak. A Kódex nem avatkozik bele ezen cikkek értékesítésébe, csak népszerűsítésük módját határozza meg.

7. Ki felelős a Kódex elveinek betartásáért?

Annak a felelőssége, hogy a forgalmazás módját összhangba hozzák a Kódex rendelkezéseivel, a gyártó cégek és a forgalmazók vállán nyugszik. Néhány országnak már megvannak a kialakult módszerei arra, hogy hogyan ellenőrizzék a Kódex betartását, és, hogy mit tegyenek a szabályok megszegése esetén. Az egészségügyi dolgozóknak azonosulniuk kell a Kódex elveivel annak érdekében, hogy megvédjék az anyákat és a gyermekeket az üzleti fogások rossz hatásaitól.

8. Különbséget tesz-e a Kódex életkorcsoportok és országok között?

Nem. A Kódex minden életkorra kifejlesztett anyatejet helyettesítő termékre, és minden országra vonatkozik.

9. Milyen módon állapítható meg az, hogy egy kereskedelmi praktika ellenkezik a Kódex előírásaival?

Az alapvető szabály az, hogy feltesszük a kérdést: ez a jelenség akadályozza-e, aláássa-e a szoptatást. (Lásd még a 12. kérdést!)

10. Mit nem szabályoz a Kódex?

- Nem akadályozza meg az anyatejet helyettesítő termékek gyártását és forgalmazását.
- Nem foglalkozik a hat hónapos kor utáni kiegészítő táplálás helyes módjával.

11. Milyen módon befolyásolhatják a cégek az egészségügyi rendszert?

- ingyenes mintacsomagokkal látják el az anyákat,
- a cég vagy a termék nevével ellátott plakátokat jelentetnek meg,
- céges ajándékokat osztanak szét az anyák és az egészségügyi dolgozók között,
- gyermekgondozással és szoptatással kapcsolatos kiadványokat jelentetnek meg,
- termékeket vagy felszerelést adományoznak az egészségügyi ellátás megkönnyítése érdekében,
- szakirodalmat adnak ki egészségügyi szakemberek részére,
- szakmai továbbképzéseket, konferenciákat szponzorálnak, vagy egyes személyek részvételét finanszírozzák.
-

12. Hogyan lehet összefoglalni a kódex lényegét?

A Kódex a következő 10 fontos rendelkezést tartalmazza:

- A hatálya alá tartozó termékek a nagyközönség előtt nem reklámozhatók.
- Nem szabad termékmintát osztani az anyáknak és a családtagoknak.
- A termékekkel nem szabad az egészségügyi intézményeket ingyenes adományként, vagy alacsony áron ellátni.
- A cégek nem alkalmazhatnak az anyákkal kapcsolatot tartó csecsemőtáplálási tanácsadó személyzetet. Nem szabad termékmintát vagy ajándékot juttatni az egészségügyi dolgozóknak.
- Ha az egészségügyi dolgozó mégis kapna ilyet, nem adhatja tovább az anyáknak.
- A termékek címkéjén nem szerepelhet olyan ábra, szöveg, vagy kisgyermeket ábrázoló kép, amely idealizálja a mesterséges csecsemőtáplálást.
- Az egészségügyi dolgozóknak szóló információk legyenek tudományosak és tényszerűek.
- Minden mesterséges csecsemőtáplálásról szóló kiadvány, beleértve a termékeken lévő címkéket is, tájékoztassa az olvasót a szoptatás előnyeiről, a mesterséges táplálás anyagi vonzatairól és veszélyeiről.
- Az arra alkalmatlan termékeket, mint pl. az édesített sűrített tejet, nem szabad csecsemőtáplálásra ajánlani.
- A gyártóknak és a forgalmazóknak be kell tartaniuk a Kódex rendelkezéseit, még akkor is, ha az adott ország nem rendelkezik erre a területre vonatkozó törvénnyel, vagy más jogszabállyal.

A gyártóknak és a forgalmazóknak be kell tartaniuk a Kódex rendelkezéseit, még akkor is, ha az adott ország nem rendelkezik erre a területre vonatkozó törvénnyel, vagy más jogszabállyal.